

Yosef and his Brothers

Teshuva Diaries

Timely Torah, Aug 29th 2021

The shiur this week is kindly sponsored by **Ira & Susan Weg** in honor of the birth of their granddaughter, Tehilla Tova, born to their children Daniel and Dr. Aliza Gluck.

Echoes of Regret

1. Bereishis 38:1

וַיְהִי בָּעֵת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֶת אָחִיו וַיֵּט עַד-אִישׁ עַדְלָמִי וְשֵׁמוֹ חִירָה:
About that time Judah left his brothers and camped near a certain Adullamite whose name was Hirah.

2. Rashi 38:1

ויהי בעת ההוא. למה נסמכה פרשה זו לכאן, והפסיק בפרשתו של יוסף? ללמד שהורידוהו אחיו מגדלתו כשראו בצרת אביהם, אמרו: אמה אמרת למכרו, אלו אמרת להשיבו היינו שומעים לך:

3. Bereishis 42:21-22

ויאמרו איש אל-אחיו אבל-אשמים. ונחננו על-אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על-כך באה אלינו הצרה הזאת:

They said to one another, “Alas, we are being punished on account of our brother, because we looked on at his anguish, yet paid no heed as he pleaded with us. That is why this distress has come upon us.”

ויען ראיבן אתם לאמר הלא אמרתי אליכם. לאמר אל-תחטאו בילד ולא שמעתם וגם-דמו הגה נדרש:

Then Reuben spoke up and said to them, “Did I not tell you, ‘Do no wrong to the boy’? But you paid no heed. Now comes the reckoning for his blood.”

והם לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ ביניהם:

They did not know that Joseph understood, for there was an interpreter between him and them.

וישב מעליהם ונגבן וישב אליהם וידבר אליהם וינחח מאתם את-שמעון ויאסר אתו לעיניהם:

He turned away from them and wept. But he came back to them and spoke to them; and he took Simeon from among them and had him bound before their eyes.

Confrontation 1

וְלֹא־יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְצִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָּל־אִישׁ מַעְלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְנַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו:

Joseph could no longer control himself before all his attendants, and he cried out, "Have everyone withdraw from me!" So there was no one else about when Joseph made himself known to his brothers.

וַיִּתֵּן אֶת־קִלְוֹ בְּבִכּוֹ וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בַּיִת פַּרְעֹה:

His sobs were so loud that the Egyptians could hear, and so the news reached Pharaoh's palace.

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעֹד אֲבִי חַי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו:

Joseph said to his brothers, "I am Joseph. Is my father still well?" But his brothers could not answer him, so dumfounded were they on account of him.

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גִּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי יוֹסֵף אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר־מָכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה:

Then Joseph said to his brothers, "Come forward to me." And when they came forward, he said, "I am your brother Joseph, he whom you sold into Egypt.

וְעַתָּה | אַל־תִּמְעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מָכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי לְמַחְזָה שָׁלַחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם:

Now, do not be distressed or reproach yourselves because you sold me hither; it was to save life that God sent me ahead of you.

Answer 1: He Did Not Trust Them

4. Hakesav Vehakabalah 45:3

העוד אבי חי. שאל להם זה, כי חשב אולי מה שאמרו עד הנה שימות אביהם ביגון היה כדי ששיגו מבוקשם בהשבת בנימין, ובאמת איננו חי, ולזה רצה לדעת האמת (רלב"ג), ואפשר שהה"א ה"א התימה, אם אפשר הוא שיחיה עוד אבי אחר עברו עליו כל הצרות האלה?:

5. Torah Temimah 45:3

וע"ד הפשט יש לכון טעם השאלה העוד אבי חי, כי אחרי שראה שכחשו לו במציאות שלו [של יוסף] שאמרו עליו שהוא מת וכמש"כ רש"י בריש פרשה זו (פ' כ') שהי' להם טעם בזה, שוב לא הי' בטוח למה שאמרו עד כה שאביהם עודנו חי, שאולי הי' להם טעם גם בזה, אולי כדי שיעורר יוסף רחמים על זקנתו או טעם אחר, ולכן עתה בהתודעו שאלם עליו שיגידו האמת.

Answer 2: The Day of Judgement

6. Bereishis Rabba 93:10

וַיִּתֵּן אֶת קִלְוֹ בְּבִכּוֹ, וְלֹא יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ ([בראשית מה. ב. ג.](#)), (אָבָא פִּהֵן בְּרַדְלָא אָמַר, אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה

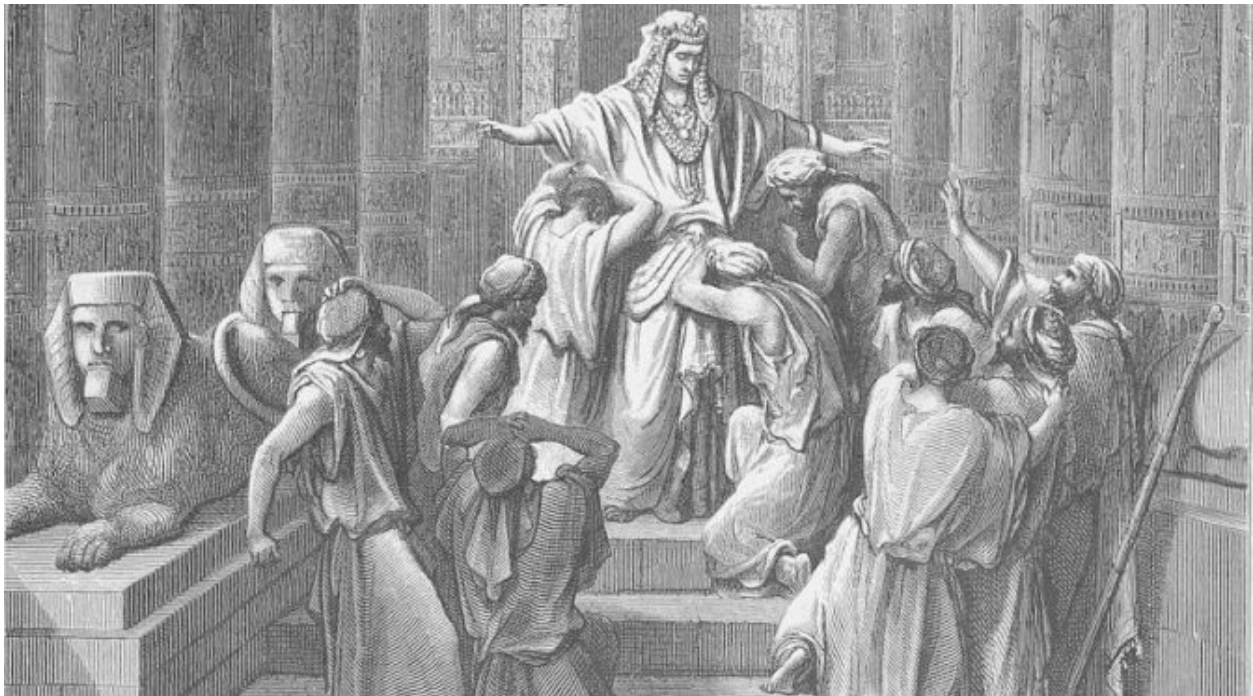
7. Ha'emek Davar 45:3

ותמיה זו הי' תוכחה לאחיו דאפילו אם לפי מחשבתם דנו את יוסף בצדק מ"מ הי' להם לחמול ולחוש על אביהם שהרי ידעו כי אהבתו עזה אליו. וע"ז כתיב ולא יכלו אחיו לענות אותו מפני הפחד והבושה. ולולי זה היו עונים אותו כמו שענה יעקב לרחל כאשר עלה בלבבה מחשבה כזו. כמ"ש לעיל ל' א'. כך הי' להם לענותו דמ"מ ודאי כולם אהובים אליו. ומכש"כ הרי גם בנימין קיים. וא"כ לא הגיע צער אביהם כ"כ שלא יחי' מפני זה. אבל לא יכלו לעמוד בתוכחתו מפני הבהלה. וזה מאמרם דכש"כ תוכחה של הקב"ה שיודע תשובותיו של אדם שאינו באמת כ"כ על אחת כו"כ:

8. Ralph Waldo Emerson

"Your actions speak so loudly, I can not hear what you are saying."

Confrontation 2

The Brothers' Presentation

9. Bereishis 50:15-18

וַיֵּרְאוּ אַחֵי יוֹסֵף כִּי־יָמַת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהִשָּׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:

When Joseph's brothers saw that their father was dead, they said, "What if Joseph still bears a grudge against us and pays us back for all the wrong that we did him!"

וַיִּצְווּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר:

So they sent this message to Joseph, "Before his death your father left this instruction:

כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנֵא שָׂא נָא פָּשַׁע אַחִיךָ וְחַטָּאתֶם כִּי־רָעָה גַּמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפָשַׁע
עַבְדֵי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבֶךְ יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו:

So shall you say to Joseph, 'Forgive, I urge you, the offense and guilt of your brothers who treated you so harshly.' Therefore, please forgive the offense of the servants of the God of your father." And Joseph was in tears as they spoke to him.

וַיֵּלְכוּ גַם־אֲחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנְנּוּ לְךָ לְעַבְדִּים:

His brothers went to him themselves, flung themselves before him, and said, "We are prepared to be your slaves."

Yosef's Response

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירְאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי:

But Joseph said to them, "Have no fear! Am I a substitute for God?"

וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּי־וַיִּזְכֶּר לְהַחֲיִית עַם־רַב:

Besides, although you intended me harm, God intended it for good, so as to bring about the present result—the survival of many people.

וְעַתָּה אַל־תִּירְאוּ אֲנִי אֶכְלָכֵל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶם וַיְנַחֵם אֹתָם וַיְדַבֵּר עֲלֵהֶם:

And so, fear not. I will sustain you and your children." Thus he reassured them, speaking kindly to them.

Change – the Bridge

10. Rav Shimshon Rephael Hirsch, ad loc

וַיְנַחֵם has two meanings: remorse and consolation. Their common denominator is that they are indicative of a change of mind. Until now, I thought that I was in the right; perhaps I was even proud of my actions. Suddenly I recognize that I committed an injustice, of which I should be ashamed. This is remorse. Similarly, true consolation is only such that convinces the mourner that "this, too, leads to ultimate good," unlike the "consolation of Babylonians," who say: "What can one do? One must submit to the dictates of fate" (*Bava Kamma* 38a). True consolation inspires faith: If we were able to survey and assess all the existing conditions as God does, we would not alter what has happened, even if we could.

Thus Yosef, too, tries to change his brothers' view of the past: "God made you the instrument for my own and so many other people's good fortune . . ."

And then **וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם** — not merely **עַל לִבָּם** but **עַל לִבָּם**: his words prevailed over their feelings. **וַיְנַחֵם**, by contrast, is not directed to the heart, but to the intellect. First **וַיְנַחֵם אֹתָם**, then **וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם**. (Cf. Commentary above, 5:28-31.)

11. TB Bava Kama 38a

רב שמואל בר יהודה שכיבא ליה ברתא אמרו ליה רבנן **לעולא** קום ניזיל נינחמיה אמר להו מאי אית לי גבי נחמתא דבבלאי דגידופא הוא דאמרי מאי אפשר למיעבד הא אפשר למיעבד עבדי

§ Incidentally, it is related that **the daughter** of **Rav Shmuel bar Yehuda** died. **The Sages said to Ulla: Arise; let us go console him. Ulla said to them: What business do I have with the consolation of Babylonians, which is actually heresy? As, they say** while consoling mourners: **What can be done?** This seems to suggest that **if it were possible to do** something, acting against the Almighty's decree, **they would do** so, which is tantamount to heresy. Therefore, **Ulla** declined to accompany the Babylonian Sages.

12. Albert Einstein

"Had I known that the Germans would not succeed in developing an atomic bomb, I would have done nothing."

13. Bereishis 44:17

וַאֲמַר חֲלִילָה לִּי מַעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגִּבִּיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה-לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל-אֲבִיכֶם:

But he replied, "Far be it from me to act thus! Only he in whose possession the goblet was found shall be my slave; the rest of you go back in peace to your father."

14. Rabbeinu Bechayei 44:17

וע"ד הקבלה מה שנחתמה פרשה זאת בפסוק עלו לשלום אל אביכם זה רמז לעשרה הרוגי מלכות אשר עלו לשלום אל אביהם שבשמים אחר שנתלבנו ונצרפו מחטאו של יוסף .

15. Medrash Eileh Ezkerah, Translated by Rabbi David Sedley

Similarly, after the destruction of the Beis HaMikdash there were some corrupt people who said, "What have we really lost with the destruction of the Beis HaMikdash? We still have wise scholars to guide the world with God's Torah and His mitzvos". Immediately God put an idea of learning Torah into the heart of Caesar in Rome. He wanted to learn the Torah of Moshe from the Sages and wise people. They began teaching him from Bereishis and he learned through until Parshas Mishpatim. When he reached the verse "Someone who kidnaps a man and sells him..."² he immediately instructed that his palace should be filled with shoes. He summoned ten Sages of Israel. When they came before him he seated them on golden chairs and said to them, "I have a very deep and difficult question to ask you. I want you to only answer me truthfully and strictly according to the correct interpretation of the law". They agreed. He said to them, "What is the law for someone who kidnaps his Jewish brother and cruelly sells him?" The Sages answered "He should be put to death". Caesar then said to them, "In that case you are all deserving of death". They asked him why. He replied "For the sale of Yosef, who was sold by his brothers.³ If the brothers were still alive today I would judge them. Now that they are no longer alive you bear the guilt of your ancestors".⁴

כך אחר חרבן הבית היו פריצי הדור מתגאים ואמרו מה הפסדנו בזה שנחרב הבית הרי יש בינינו ת"ח שמדריכין את העולם בתורתו ובמצותיו. מיד נתן הקב"ה בלב הקיסר של רומי ללמוד תורת משה מפי חכמים וזקנים, והתחיל בספר בראשית והיה לומד עד שהגיע לואלה המשפטים, וכיון שהגיע לפסוק וגונב איש ומכרו וגו' מיד צוה למלאות פלטירו מנעלים, ושלח לקרוא לעשרה חכמי ישראל, ובאו לפניו והושיבן בקתדראות של זהב. אמר להם עומק הדין יש לי לשאול מכם ואל תאמרו לי כי אם הדין ואת האמת והמשפט. אמרו לו אמור. אמר להם ומי שגנב איש מאחיו של בני ישראל והתעמר בו ומכרו מה דינו? אמרו לו התורה אמרה מות יומת. ענה ואמר להם א"כ אתם חייבים מיתה, אמרו לו אמור למה, אמר להם על מכירת יוסף שמכרוהו אחיו, ואם הם היו בחיים הייתי דן אותם ועתה שאינם בחיים אתם תשארו עון אבותיכם.

16. Rabbeinu Bechayei 50:17

ויבך יוסף בדברם אליו. תכף שהזכירו לו אביו בכה לגודל האהבה ונכמרו רחמיו, והנה אחיו בקשו ממנו מחילה, ולא באר הכתוב שמחל להם, וכבר בארו רז"ל שכל מי שחטא לחברו ועשה תשובה אינו נמחל לעולם עד שירצה את חברו, ואע"פ שהזכיר הכתוב וינחם אותם וידבר על לבם שנראה בזה שהיה להם רצון מיוסף מכל מקום לא ראינו שיזכיר הכתוב מחילה ביוסף ולא שיודה להם שישא פשעם וחטאתם ואם כן מתו בענשם בלא מחילת יוסף ואי אפשר להתכפר עונם רק במחלתו ועל כן הוצרך העונש להיותו כמוס וחטום להפקד אחר זמן בענין עשרה הרוגי מלכות.

17. Rabbeinu Bechayei 38:1

מה שהיו עשרה הרוגי מלכות והאחים בעלי המעשה לא היו אלא ט', שהרי ראובן לא הסכים עמהם, יש לומר לפי שגם יוסף חטא כי חטא האחים בו, הלא הוא היה הסבה כשהיה משתרר על אחיו הנכבדים הגדולים ממנו, והיה מכעיס אותם ומתפאר כנגדם בחלומותיו, וכיון שהיה בכלל החטא היה בכלל העונש, ולכך נפקד עליו גם כן. או יש לומר שלא נפקד על יוסף כלל אבל נפקד על ראובן, ולא בשביל חטא יוסף שהרי ראובן לא חטא במכירתו, אבל חטא בלהה נפקד עליו, ועל כן היו עשרה וראובן בכללם על החטא שחטא במעשה בלהה. וזה רמז בפסוק (דברים ל"ג:ו') ויהיו מתיו מספר, כי היו עשרה עם ראובן ושם אכתוב בעזרת השם יתברך .